

Árdrágítók.

Az emberi természet gyarlóságán mulik, hogy a háborús idők egyik legkinosabb témája, az árdrágítás csak a háborúval együtt kerülhet le a napirendről. Az árdrágítás ellen védekezni föltötte bajos, mert például a miniszteri rendelet árdrágítónak bélyegzi azt is, aki a megállapított maximális árnál drágábban vásárol, holott a gyakorlat emberei azt mondják, hogy gyakran jöhetnek és jönnek is kényszerhelyzetbe, amikor minden árt meg kell adniok annak, aki egyik vagy másik áruval rendelkezik. Nyilvánvaló tehát, hogy az az árdrágító, aki vásárol, gyakran *kénytelen* árdrágítónak felcsapni, míg a törvény teljes szigorával azt az árdrágítót kell sújtani, aki a kezei között levő árut csak a megengedettnél magasabb áron hajlandó értékesíteni. Ezt nem menti semmi: nem a maga számára szerezte be az árut és büntet csak fokozza az, ha spekuláló hajlamától üzetve már a vásárlásnál is megszegte a törvényt.

Sajnos, Szegeden is egyre kerülnek felszínre árdrágítási manipulációk. A kihágási bíró teljes szigorral bünteti a magukról megfélemedezett embereket és a társadalom a törvénytől függetlenül alkotta bíróság szabadtér mérlegeléséhez hasonlóan dönt az egyes esetek fölött. Paragrafusok nem kötik és bizonyára felment olyanokat is, akiket a bíróságnak el kellett ítélnie. De az erkölcsi elítélés teljes súlyával fordul azok ellen, akiket mi sem ment és akiknek cselekménye sokkal súlyosabb erkölcsi, mint jogi beszámítás alá esik.

Hétfőn az egyik rendőrtiszt olyan esetet hozott a kihágási bíró tudomására, amely kiált a megtorlásért. Egy szegedi ügynök öt és fél mázsa szalonnát adott el a maximális árnál drágábban egy makói kereskedőnek és hogy az üzlet korrektségét betetőzzék, a szalonnát Franck-kávés ládákban akarták Szegedről kicsempészni. A makói kereskedő dolgához vajmi kevés a közünk, értékes szalonna-üzletét bizonyára érdeme szerint fogja méltatni a kihágási bíró. A szegedi ügynök üzletkötéseivel már a társadalomnak is van szava, annak a társadalomnak, mely legtöbb-ször leküzdhetetlen nehézségek árán tud disznót hizlalni és amelytől jöltáplált hentesek azért is kérhetnek egyre többet és egyre többet a szalonnáért, mert nincs, vagy csak nagyon kevés a szalonna. Az ügynök ur élelmességétől senki sem kívánhatja az elismerést megtagadni, de egy ember sem titkolhatja hangos vétőjét, amikor azt látja, hogy kerülő és titkos utakon akarják elvonni a sok ezer kiségzisztencia asztaláról azt a kevés ételt is, ami drága pénzen még oda juthat. A hatóság sok költségen és nehéz munkával hívott életre külön szervezetet, hogy élelmiszereket behozzon. Fáradságot nem kimélve kutatják fel az elrejtett cikkeket, hogy a közönséghez juttassák. Egyesek, akik még mindig kevesen vannak és egyesületek fáradoznak azon, hogy az áruk rendes útjukon és tisztességes árért jussanak a vásárlókhoz. A munkások százaival dolgozó szegedi vállalatok nem egyszer vannak zavarban, fogytában a szalonnájuk és nem tudnak másikkhoz jutni. És ilyen körülmények között találkozunk egy emberrel, aki arra vállalkozik, hogy segít az egyik legértékesebb és legszükségesebb élelmicikket a városból kicsempészni.

Az ilyen esetek felett a társadalom sem tud napirendre térni. Itélőszéke elé idézi a megtévedt embert és törvényt ül felette. Jó lesz vigyázni, mert a béketűrésében bibliai nagyságu embertömeg egy szép napon megelégedi a nélkülözést és akkor jai az árdrágítóknak és a csempészeknek!

A hangulat Olaszországban.

Lugano, május 29. A *Tribuna* írja: Az olaszoknak az igazság szemébe kell nézniök, még ha az igazság kínos is. Az osztrákok ma országunkban állanak, habár jelentéktelen hegyvidékeken is és mi néhány kudarcot szenvedtünk. Ez azonban senkit se ejtsen aggodalomba, mert a háború első esztendejében osztrák földön is állott ellenség és azután meglepően felocsudtak. Az *olaszok vegyenek példát az osztrákoktól*.

Az *Idea Nazionale* és a *Giornale d'Italia* magasztalják az olasz hadvezetőséget, melynek nagy képességei iránt a parlamenti körök mint annakelőtte, úgy most is feltétlen bizalommal viseltetnek.

A *Corriere della Sera*-nak az a véleménye, hogy a magyar-osztrák offenzíva tetemesen kezd megbénulni. Az olaszok a maguk részéről a szárnyakon hatásos ellenállást tanusítottak, míg a centrumban a helyzet eldöntetlen. Általánosságban a helyzet ma jobb, mint a legutóbbi napokban, az erők egyensúlya pedig csak néhány nap múlva lesz elérhető. Egy másik cikkében ugyanaz a lap az antant minden fővárosát előzőnlő *nagyszerű propaganda* és annak előmozdító és barátja ellen fordul, mert ezek az olaszoktól el akarják ragadni annak a vállalkozásnak a gyümölcseit, amelyet Olaszország az *Adria* kedvéért indított.

A *Secolo* párisi levelezője — nyilvánosan magasabb megbízatásból — sürgősen ar-

ra figyelmezteti az olaszokat, hogy *ne bírálják folyton gúnyosan a szövetségeseket*. Az *offenzíva megkezdési pillanatának* a mérlegelésénél az antant vezérkarai alaposan figyelembe vették minden egyes szövetséges hadsereg előkészületi állapotát és az előkészülethez szükséges időt. Ha az offenzíva időpontja még távol van, az annak a jele, hogy még bizonyos időre van szükségük a közös nagy akció megkezdésére. Ha már ma beleugranának, csak fájdalmas tapasztalatoknak nézhetnének elébe, anélkül, hogy a már harcban állóknak hatásos segítséget nyújthatnának. *Mikor érkezik el a kívánt pillanat, azt csak a kormányok és vezérkarok tudják*. A cikk az olaszoknak szóló új, sürgős intelemmel végződik, hogy *az Istenért ne engedjenek bizalmatlanságot lábra kapni, mert akkor vége a négyesszövetségnek*. Csakis az antant-népek őszinte egyetértése adja még a győzelemre vezető erőt.

A *Popolo d'Italia* arról panaszkodik, hogy a *lakosság izgalmai csakis az osztrák hadvezetőség titokban Olaszországba csempészett jelentéseire vezethetők vissza*. Ezek a jelentések a svájci újságokkal kerültek Olaszországba, ahol azután megtették a körutjukat. A kormány őrizze szigorúan ellen a Svácból érkező újságokat és postát, ha meg akarja akadályozni a rémhíreknek Olaszországban való terjesztését.

Törökország is megegyezett Romániával.

Konstantinápoly, május 29. A román központi behozatali bizottság tagjai ezidő szerint Konstantinápolyban tartózkodnak és hosszabb tárgyalás után elvben egyezsége is léptek a két ország közötti árukicserélés ügyében. *A további tárgyalások már közvetlenül a két kormány között fognak folytatódni*.

A bolgárok átlépték a görög határt.

A vasárnapi bolgár hivatalos jelentés újabb meglepetéssel szolgálhat az antantnak. Amíg a négyesszövetség lapjai folytonosan Sarrail tábornok szalonikii offenzívájának közeli megindulását hangoztatták és ettől várták az egész harctéri helyzet jobbrafordulását, amíg Olaszország egyenest sürgette ezt az offenzívát, egyszerre csak megindultak a bolgár csapatok és a kezdeményezést itt is elragadták az antanttól. A bolgárok, amint az alábbi jelentésekből kitünik, már görög földön állanak és valószínűleg — a görögök beleegyezésével.

Szofia, május 28. Hivatalosan jelentik május 27-iki kelettel: *A Struma-völgyben operáló csapataink osztagai előrenyomultak állásaikból és megszállták a Rupel-szoros déli kijáratát, valamint a csatlakozó magaslatokat a Struma folyó keleti és nyugati oldalán*.

Rotterdam, május 29. A Reuter-ügynökség jelenti: *Huszonötezer bolgár katona átlépte a görög határt*. A bolgárok megszállták a Rupel-szorost, annak védő erődjét, a pá-

lyaudvart és Struma hidját. Bolgár tiszték kérték a görög erőd parancsnokát, hogy a bolgár balszárnynak *az antant támadása ellen való biztosítására engedje át az erődöt*. A parancsnok távirati utasítást kért Athénből, *aztán átadta az erődöt*, azzal a kikötéssel, hogy mihelyest megszűnik a megszállás oka, a bolgárok kiűrik az erődöt.

Harc a tengeren.

London, május 29. A Lloyd-ügynökség jelentése szerint a 3506 tonnás *Moravia* nevű angol gőzöst a Földközi-tengeren megtorpedózták. A hajó elsüllyedt.

Berlin, május 28. Az északkurlandi partvidéken tett észleletek szerint május 25-én délután *a rigai öböl nyugati bejáratánál* egy orosz aknakutató hajó aknába ütközött és *elsüllyedt*.

Anglia se bírja már sokáig.

Amsterdam, május 29. A *Daily Express* azon elmélkedik, melyik államcsoport fog először kimerülni a háboruban pénzügyileg. Bizonyítja, hogy *eddig a legnagyobb áldozatokat Anglia áldozata hozta*, melynek csak kereskedelmi mérlege a háború kezdete óta 1,222,321,552 font sterling passzívát tüntet fel. Emellett Asquith most már a tizennegyedik 300 millió fontos kölcsönt kéri az alsóháztól. Ily határtalan áldozatokat Anglia sokáig nem bírhat el, mert nem áll arányban sem tehetségével, sem azzal, amit a befektetés hasznakép remélni lehet.

Haldane amerikai küldetésben.

Frankfurt, május 29. Londoni lapok jelentése szerint *Haldane külön megbízással Amerikába utazik*.